

Előfizetési feltételek

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Nagyedvre 1 frt 50 kr.

Hirdetések díja:

centiméterenként 3 kr. Kereskedők és gyárosok külön árkedezvényben részesülnek.

Bélyegdíj 30 krajczár.

Nyílt tér sora 20 kr.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Szerkesztőség

és kiadóhivatal:

Nagyenyedi
Könyvnyomda és Papir-
árugyár részvénytársaság
Főter 38. szám alatt,
hova ugy a lap szellemi részét illető
közlemények, mint az előfi-
zetések és hirdetések bér-
mentesen küldendők.

Kéziratok nem adtnak vissza.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Az „Unio“ aranylakodalma.

Irtá: Bodrogi János.

Hazafias lelkesedéssel üdvözljük Kolozsvár város polgárságát s mindazokat, akik holnap, május 30-án, az ország minden részéből ott megjelennek, hogy az öreg Redout falai között ünnepeljék Erdély és Magyarország egyesülésének ötvenedik évfordulóját. Ötven esztendővel ezelőtt hazaszereget alakjában jelent meg az a szent lélek, mely ismét egygyé, erőssé és hatalmassá tette a magyart. 1848. május 30-án összeomlott az a válaszó fal, mely a két édes testvér, Erdély és Magyarország között háromszáz esztendőn keresztül fennállott. A külön vált Erdély története a nagy nemzeti fejedelmek alatt hazánk történetének örökre dicső korszakát fogja képezni. S amennyire szükség volt magyar nemzeti szempontból a független és nemzeti alapon álló Erdélyre akkor, midőn a mohácsi vész után, mint az alkotmány, lelkiismereti szabadságnak és a nemzeti életnek hatalmas védelmezője szerepel s midőn hosszú időn keresztül Magyarországnak jobb keze volt, ép annyira elkerülhetetlenül szükség volt az egyesülés, midőn ötven évvel ezelőtt, nemzeti és politikai életünk ujászületésekor, a világtörténet folyását irányító uj eszmék és erők hatása alatt ismét „egygyé lett mind a két magyar!”

Ünnepeljünk tehát, ünnepeljen az egész magyar nemzet, de az ünneplők sorában is járjon elől vármegyénk, Alsó-Fehérmegye, hiszen ez a megye volt vezetője, középpontja Erdélynek a nemzeti fejedelmek korában, akkor, midőn Erdély, mint politikai hatalmasság diplomáciájával összekötésben állott Angol-, Francia-, Német-, Svéd- és Törökországgal s midőn az Európa történeti alakulását irányító nagyszabású politika szálai a gyulafehérvári fejedelmi palotába gyűltek össze.

Ez a vármegye volt egyike a legelsőeknek azok között, melyek ötven év előtt a Magyarországgal való egyesülést szívet-lelékkel ohajtották, hiszen az alsófehérmegyei szabadelvű pártnak s a megye nagy követeinek báró Kemény Dénesnek és Szász Károlynak oroszlanrész jutott az unio létrehozásában. Ok szereplésükkel dicsőséget szereztek vármegyénknek s nevük örökre összeforrott az unioval, történetünknek egyik legmagasabb eseményével.

Az unio ötvenéves fordulójára alkalmaival ismét itt van egy jó alkalom annak megértésére, hogy hazánk és nemzetünk csak úgy lesz boldog és virágzó, ha valahára százados, legnagyobb büneinktől, a viszálykodástól és a folytonos torzalkodástól megszabadulunk, s ha végre nem az egymást elválasztó, hanem a minden magyart egyesítő tényezőket keressük. Nagyon meg kell fontolnunk azt, hogy oly parányok vagyunk az emberiség világtereiben s az oly sok és nehéz megpróbáltatások, hosszú évszázadok alatt úgy megviseltek, hogy sebeink csak most kezdenek valamennyire begyógyulni. A legjobb egyetértésre s odaadó munkásságra van szükségünk, hogy szeretett királyunk segítségével mindannyian hozzájárulhassunk egy erős, hatalmas, nemzeti alapokon nyugvó s a második ezer évben virágzó, boldog Magyarország kiépítéséhez.

Áldjuk emléketek mindazoknak, kik az unio megteremtése által példát adtak nekünk az egyetértésben, hazaszeretethen, és az alföld délibábos, aranykalászos rónaságait újra egyesíték a „zordon Kárpátoknak — keleti — fenyvesekkel vadregényes tájaival.”

1848. május 29. és 30. Kolozsvárt.

Alig lehet városunkra ismerni. Mindenütt zaj, élénkség, zászló, kokárda, kardcsörtetés, tolongás. Tömérdek nép és kardos fiatalság lepi el az utcákat s kiséri a

tisztelgő követeket: olykor-olykor egy-egy eljen törki, majd zugás hallszik és unio, mindenütt unio. Az országnagyok kocsi szüntelen robognak. A kath. püspököt eljenző nép kíséri, oka egy lelkes körirat volt, melyet a székely papsághoz küldött a katona székelyek felvilágosítása végett. Az oláh küldöttség hosszú sorban vonult el Lemény püspök vezetése alatt a piacra.

A fiatalság gyűlései folynak, lelkesülttség és politikai érettség jellemzi azokat. Egyik gyűlésben a pesti küldöttség riadó eljén között mutattatott be, egy másikból pedig az egész fiatalság tömegesen Wesselényi Miklóshoz ment tisztelegni. Urházi tolmácsolá a közlekedést, melyre aztán Wesselényi hosszasan felelt. Az érkező vidékiek száma tömérdek. Magyarhonból is számtalan vendégeink vannak. Székely atyafit is ritkán látott Kolozsvár annyit, mint most. Teleki László, Sz. Udvarhely követe, a rég nélkülözött derek férfiú, körünkben van. Csengeri Antal, a Pesti Hírlap egyik szerkesztője is lejtött megnézni az utolsó erdélyi országgyűlést.

Május 29-én már kora reggel az egész piac és az országházhoz közel eső összes utcák el voltak lepve. Minden ablakból kíváncsi nézők kandikáltak. A nagy számú nemzetiség diszruhában foglalta el az országháza előtti tért. A sorkatonaság is kiállott tisztelegni. Kilenec óra után az országgyűlési tagok csoportosulni kezdenek a székesegyház felé. A főhivatalnokokat kivéve, majd mindnyájan egyszerű magyar ruhában voltak öltözködve. Ez alatt az országgyűlési terem karzata roppant számú hallgatósággal telik meg. A jelesebb honfiakat, midőn belépnek, harsogó éljennel fogadják. De a lelkesedés legfőbb fokra hág, midőn Puchner magyar nyelven nyitja meg az ülést és V. Ferdinánd magyar király nevében szól.

Este a város fényesen ki volt világítva. A nemzetülségből kitóduló sokaság: az unio meg van, éljen az egygyé lett Magyarhon! kiáltások közt vonul el az utcákon. Az öröm, lelkesülés leirhatatlan.

Május 30-án az utcákon csoportosuló tömeg a tegnapi érkezett szebeni követek ellenvéleményéről beszél. Már jókor reggel el voltak foglalva a karzatok s a terem csarnokain és Monostor-utcán kiszorult sokaság tolongott. A fulladásig megtölt terem a legmeglepőbb

TÁRCZA.

Az utolsó erdélyi országgyűlés.

Irtá: Bodrogi János.

Az 1848. VII. t.-cz. kimondotta „a magyar koronához tartozó Erdélynek Magyarországgal egy kormányzás alatti teljes egyesületét”, mit az erdélyi szabadelvű párt, mint régi s leghőbb ohajának teljesülését, általában örömmel és lelkesedéssel fogadott. Az összes erdélyi vármegyék közül talán leglelkesebben épen megyénk, Alsó-Fehérmegye, közönsége üdvözölte azt; hiszen híres szabadelvű vezéreik báró Kemény Dénes, Szász Károly és a Zeykek hatása alatt már évekkel azelőtt épen ez volt a leghőbb ohajásuk. „A magyar vármegyék s a székely szék Alsófehérmegye példájára küldöttségek által szólíták fel gróf Teleki József kormányzót, hirdetni mennél előbb országgyűlést, melyen akaratát Erdély is kijelenehetvén, az unio haladék nélkül tényre váljék.” A kormányzó, a közohajásnak engedve, szintén sürgette az országgyűlés kihirdetését tárgyazó kérelmet s ez ügyben ismételtén irt Bécsbe s egy ügynököt is küldött a királyhoz. Midőn pedig a válasz késnek, részint a megyék feliratait, részint a jobbágy-ság mozgalmából keletkező esetleges kellemetlenségeknek elejét akarván venni, királyi hegybenhagyás reményében ápr. 11-én kelt meghívó levelével az országgyűlést máj. 29-ére kihirdette. A máj. 28-án megtartott előleges nemzeti gyűlésen már tisztán kitűnt, hogy az országgyűlés tagjainak legnagyobb része határozottan

* Horváth M. Magyarország függetlenségi harcának tört. I. k. 42. lap.

az unio mellett foglal állást. Az országgyűlést máj. 29-én báró Puchner Antal altábornagy s erdélyi főhadikormányzó, mint a király által kinevezett biztos, magyar nyelven nyitotta meg. „Ez lévén Erdélyhez első magyar szó az ausztriai háztól: hallatára majd óranegetedig tartó örömrádás és tapsvihar keletkezett. S miután a terembe be nem fért s az ablak alatt tolongó népsokaság az öröm okát megérté, ezek s a nemzetörök hosszú során szünni nem akaró éljenzés hangzott.”

A tulajdonképeni tárgyalás máj. 30-án kezdődik meg gróf Teleki József kormányzó elnöklése alatt. A királyi előadások felolvasása után báró Wesselényi Miklós emelt szót. „Hallván — ugymond — a királyi előadásokat, kétséget nem szenved, miszerint a három első pont oly szoros kapcsolatban áll, hogy egyiknek megoldása által van feltételezve a más kettő; természetes hát, mikép e három pontot együtt kell tárgyalás alá vennünk s közülök is legelőbb a felett határozni, melytől leginkább függ sorsa a más kettőnek. És e pont az, mely a két haza egyesüléséről szól. A három közül azért is bir minden más tárgy feletti elsőszéggel az unio, mert ezt felséges Urunk, Királyunk, legfelsőbb királyi akaratával már egyszer szentesítette, csak a mi megkérdésünket hagyta fenn: akarunk-e mi is járulni a honegység kimondásához, vagy nem? Véleményem tehát az, hogy itt mindenekelőtt az unioról kell tanácsoznunk.”

Hivatkozott azután arra, hogy a pozsonyi 1848. VII. t.-cz. kimondotta már az unio üdvös és elkerülhe-

tetlen voltát. Arról kell tehát legelőször szólnunk, hogy az említett törvényzikket elfogadjuk-e, vagy nem. „E kérdés az, melyre a karok és rendek országosan még nem mondtak ugyan feleletet, de amelyet a közvélemény mennydörgő szózata a két hazában már rég megoldott s melyre, ugy hiszem, nincs királya és honához hű magyar polgár, ki igennel ne feleljen.” Az elejétől végig rendkívül nagy tetszéssel fogadott beszédet így végezte: „Az unio üdvös voltát hosszas szóoklaltal bizonyítgatni még akkor is fölösleges lenne, ha idő volna rá, mennyivel inkább az most, midőn minden percz tenni, sürgetően tenni parancsol. Nem akarom hát a drága időt hosszas beszéddel elrabolni. Annyit legyen szabad nyilvánítanom, miként boldognak érzem magamat, hogy nekem jutott osztályrészül a szerecske egy oly magasztos ügyben, melyért fiatal korom első éveitől fogva küzdöttem, melyért szenvedtem, most már szenvedéseimre enyhítő balsamul, — mely valóban nagyobb szerű küzdelmeknek is méltó bére lehet, én emelhetem fel a diadalmalobogót. E lobogó alá hívom fel a rendeket, mondják ki egy lélekkel, egy szájjal: nekünk unio kell az 1848. VII. t.-cz. szerint. (Ekkor egy hatalmas „unio!” reszketeti meg a terem falait, s az utcán levő roppant tömeg lelkes kiáltása emeli a jelenet nagyszerűségét.) Ez örömrivalgás, — mond Wesselényi — a hon buzgó ohajásának e mennydörgő kifejezése sokkal ékezebben és sziverehetőbben szól az unio mellett, mint ahogy én támogathatnám indítványomat. Azért még egyszer kiáltom:

Éljen s örökre létezzen az unio!”

* A „Kolozsvári Híradó” 1848. június 1—2. számai.

* Kővári László: Erdély tört. 1848—49-ben 42. l.

látványt nyújtja. A falakon Magyarhon czimere, éljen a király, nádor, magyar miniszterium feliratok díszlettek.

Tíz óra után gyülekezni kezdenek az országgyűlési tagok. Riadó éljennel fogadják a terem régi kedveltjeit, minők: Kemény Dénes, Szász Károly, Bethlen János, Weér Farkas stb. Midőn Wesselényi Miklós belép, szünni nem akaró örömszaj keletkezik, ugyanez történik Lemény megjelenésekor is. A terem megtelik. Az utcán „éljen az unio!” kiáltás harsog. A tanácskozások megkezdődnek s az eredmény az, hogy a kormányzó a tárgyalások befejezése után kimondja az összes akarattal elfogadott uniót.*

Azon lelkesülést, mely ekkor a gyűlésen, az utcán s az egész városon eláradt, lehetetlen leírni. A nép örömszajában egy egyszerű epos zengett, melyben a múlt és jövő századok fájdalma, boldogsága támadt fel. A karzat zászlókat ragadott s kísért a gyűlést az utcára, hol tömérdek nép várta nemzeti zászlók erdejével. A kir. biztos lakához indult innen az örömitas nép. A királyi biztos megjelent az erkélyen hosszas éljen kiáltások között. Majd a kormányzót, országos elnököt kísérték haza, végre Wesselényihez mentek, ki hosszasan beszélt a néphez. A városház előtt lón a megállapodás. Itt újra egy magasztos jelenet várt a hón érző honfikebelre. A pesti és komáromi küldöttség lépett ki az erkélyre. Székely József egy gyönyörű beszédet tartott s átadta a városbírónak Pestváros zászlóját. Majd Komárom küldötte Már üdvözlő megyéje nevében az erdélyi s más magyar honi polgárokat. Egy ifju polgártársunk indítványozta, hogy a Monostor-utca Unio-utczának, a Hid-utca pedig Wesselényi-utczának neveztessek. A városbíró mindent megígért s már délután Unio-utca felirat fénylett a Monostor-utca szögletén.

Egész nap mint egy ünnepep úgy telt el. A mesteremberek feledtek dolguk után látni. Vigság, öröm volt minden arczon, minden szobában.

Estve fényesen ki volt világítva az egész város. Az utcák telve emberekkel. Zenekar állott elé s Rákóczi-indulóval tódultak a kir. biztos lakához. Az öreg tábornagy megilletődve jelent meg az erkélyen. Innen a sorkatonaság őrtanyájához fordultak s zenével és szász-szoros éljennel tisztelték meg. A katonaság viszonzta s reggel nemzeti színekkel valának megfestve a karfák.

E nap Erdély történelmének végnapja, feledhetetlen, örök emlékü marad. Áldás, kétszeres áldás annak hőseire!

(Egykoru kolozsvári hírlapokból közli B.)

Kombinációk.

Budapest, 1898. május 27.

Ellenzéki lapokban mindennap találkozunk a legellentétebb hírekkel és kombinációkkal, melyek a válaszadást tették feladatukká arra a kérdésre, hogy most már mi történik, mi fog történni, miután nyilvánvaló lett, hogy a képviselőház elé terjesztett ki-egyezesi javaslatok nem fognak törvényerőre emel-

* Az országgyűlés lefolyását lásd tárcszövegeinkben.

Az egész gyűlés a hallgatósággal egyetemben föláll, minden ajkon „unio” harsog; kendők lobognak s ezer kéz emelkedik az ég felé. A lelkesülés villanyként ragad meg újra mindenkit s minden hang újabb dörgéssé válik. Kűne az utcán és az egész városon szászszoros harsog: „éljen az unio.” A leirhatatlan lelkesedés zajos kitörése csak néhány perc múlva engedé szóhoz jutni Szász Károlyt, ki miután, úgy mond, az országgyűlés minden tagja felállva, kendőjét lobogtatva és kardját csörgetve kiáltotta: „éljen az unio” — fölöleseknek tartott az elv fölötti minden további tanácskozást; hanem fölkérendőnek indítványozta az elnököt a határozat kimondására. Szász Károly után Kemény Domokos állott fel s különösen annak ad kifejezést beszédében, hogy el kell oszlassunk minden létező aggodalmat a szóban forgó kérdések iránt, épen azért nagyon ohajtja az ügy érdekében, hogy a talán más véleményen levők is fejtsék ki véleményüket. „Vigyázzunk uraim, — mondá — hogy mikor egyesülünk a testvér hazával, ne vigyük a separatismus magvait keblünkben: ne csatlakozzunk Magyarországhoz, hanem olvadjunk össze vele.” Szól azután arról, hogy eddig Erdélyben jogi tekintetben két nép volt: bevett és eltűrt. Legyünk nyitlak az eddig csak eltűrt nemzetek iránt s mutassuk meg, hogy áldozatkészségünk nem volt pusztá hang, hanem szavainkat tett is követi. Ohajtja, hogy mindannyian, kik eddig Erdély polgárai valának, fogjanak kezét a köteleltségeljesítésben s vele együtt kiáltsák újra meg újra, hogy „éljen az unio!”

(Folytatás következik.)

kedni. Pártállásuk szerint aztán olyan választ adnak a felvetett kérdésre, amely hosszabb vagy rövidebb tartamu provizóriumról, vagy a kormány azon szándékáról beszél, hogy Ausztriában a 14. § szerint létesüljön a kiegyezés.

Mások ismét arról beszélnek, hogy a kormány vissza fogja vonni az összes javaslatokat és a provizórium egyszerű meghosszabbítását fogja indítványozni, de a szeszkontingentálásról és a cukorprémiumról szóló törvények a folyó év végéig maradnának érvényben. A tulzók meg éppen 1903-ig tartó provizóriumról tudnak, amely az érvényben levő nemzetközi szerződésekkel egyidejűleg szűnnek meg. Addig, ez álomfejtők nézete szerint, a kvótát minden évben ő Felsege állapítaná meg. Szóval egy ideiglenes állapot lépne permanenciába s ezt mint a legeslegmegbízhatóbb forrásból eredő valamit egész komoly arcczal találják fel a hiszékeny közönségnek.

Mindeme kombinációk és fejtegetések következményeképp az önálló vánterület követelését állítják fel.

Magyarország számára többé nem létezik más kivézető út, mint a közgazdasági viszony végleges felbontása és külön vánterület felállítás, mondják. Igaz, egy óvatos kormány mindenre, még a legvégsőre is el kell készülnie és fontos kormányköteleltségek elhanyagolásával egyenlő lenne az, ha a Bánffy-miniszterium elmulasztaná ez irányban is megtenni a szükségeseket, nehogy váratlan meglepetéseknek legyen kitéve.

De vajjon szabad-e a kormánynak kizárólag ezt az eshetőséget venni szemügyre s nem kell-e neki, hogy bölcsen és óvatosan cselekedjek, a magyar pesszimizták daczára annak lehetőségét is számitásba venni, hogy még sincs végleg kizárva a beterjesztett szerződés létesítése ezzel az osztrák parlamenttel? És amig e feltevésnek megvan a legkisebb valószínűsége, szabad-e a magyar kormánynak minden türelem nélkül valónak mutatkozni, türelmetlenül sürgetődni és sürgetései által még szaporítani az osztrák kormány zavarait?

Mindaz, amit a magyar lapok eddig a magyar kormány iránt terveiről közöltek s a kormánynak impuáltak, pusztá koholmányon alapul — írja a „P. Corr.” — és látszólag sem közelíti meg a kormány elhatározásait. Báró Bánffy miniszterelnök és kollégái teljes tudatában vannak feladatuknak s az ellenzék semmi könnyelmű felizgatása nem fogja őket leterelni arról az utról, melyen a hazának a legjobb szolgálatokat képesek tenni.

Hogy a magyar polgárok határtalan bizalma szilárd meggyőződésé lett, annak egyik jele abban van, hogy az ellenzék minden erőfeszítésének sem sikerült egyetlen valamire való olyan megnyilatkozást létrehozni, mely elzárkózna a Bánffy-kabinet iránt való bizalom elől.

Leozke a kultur-ligának.

A kultur-liga a napokban nagyon kemény leozkét kapott és pedig, a mi majdnem hihetetlen, magában a román parlamentben. Egy Popoviu nevű képviselő indítványt nyújtott be a kamarához az állami szesz-monopolium behozatala tárgyában. Indítványa megokolására hosszabb beszédet mondott, melynek idevonatkozó részlete a következőképpen hangzik:

„A román államnak és a román társadalomnak egyformán köteleltsége megtenni mindent, hogy a román parasztságot kiragadja a nyomor és a pusztulás amaz örvényéből, melybe az alkoholizmus és a tudatlanság taszították. 1864. óta, mióta Cuza vajda felszabadította a román parasztot a szolgaságból, érdekében nem tettek semmit sem az állam, sem a társadalom. Körülbelül 8 évvel ezelőtt román liga alakult országunkban, mely célul tűzte ki a román népet a kultura segítségével a jólét és a nemzeti öntudat magas fokára emelni. Örömmel üdvözlölk a nemes szándéku vállalkozást s a lefolyt évek története tanusítja, hogy a román értelmiség nem volt fukar ez új intézménnyel szemben.

A kultur-liga azonban helytelenül fogta föl köteleltségét. Nem látta meg Románia parasztjait, hanem átment a Kárpátokon, hogy fölszabadítsa testvéreinket a magyarok zsarnoksága alól. Én ismerem az erdélyi román parasztság állapotát. Többször megfordultam közöttük. Nem tagadom, hogy szükségük volna több nemzeti és polgári jogra, mint amennyivel birnak, de azt is állithatom, hogy az anyagi jólét, az értelmi és az erkölcsi haladás oly magas fokán állanak, hogy azt a több nemzeti és polgári jogot, amire szükségük van, a mi segítségünk nélkül is ki fogják vinni. Ellenben mit használnak a mi parasztjainknak azok a politikai jogok, melyeket a független román állam alkotmánya biztosít ugyan nekik, de amelyekkel élni borzasztó elmaradottságban nem tudnak?

Az a tömérdek pénz, melyet a kultur-liga a nacionalizmus czége alatt üres politikai demonstrációkra

idehaza, Erdélyben és a külföldön elköltött, elég lett volna arra, hogy népünk egy részét mostani nyomorából vele kivezessék. Komoly gondolkozásu embernek köteleltsége elitelni azt a nacionalizmust, mely száz ezreket fecsér el egy politikai álomképpért, mikor a valóságban saját parasztságát az ország alapját magára hagyatva, a tudatlanság, a betegségek és az alkoholizmus martalékává lenni látja. Én is hiszem, hogy az a nemzeti álom, melyet a liga vezetői jelenleg annyi zajjal, sőt politikai reklámmal igyekeznek álmodni, egyszerű meg fog valósuini. De hogy megvalósulhasson, annak első föltétele az, hogy ez az öt millió román, amely ma a független román királyságban emberhez méltó életet sem él, erős legyen vagyonban, erkölcsben, egészségben és műveltségben. Ha a román királyság népe erős és hatalmas lesz, ha az erdélyi román érezni fogja, hogy neki előnyösebb a román állam polgárává lenni, akkor magától is hozzánk jön, de addig nem. Higyjék el uraim, hogy komoly munkásság és román népünk valódi érdekeinek fölkarolása nélkül, utczai demonstrációkkal, tiltakozó meetingekkel, röpiratokkal és szóuoki frázisokkal csak izgatottságot és nyugtalanságot lehet kelteni, de realis és becsületes nemzeti politikát nem lehet csinálni.”

Városi közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Nagy-Enyed, 1898. május 27.

Nagy-Enyed város képviselőtestülete f. hó 27-én Kovács Gyula polgármester elnöklete alatt rendes közgyűlést tartott, melyen — bizonyára a nagy munkaidő miatt — kevés számu képviselő jelent meg.

A közgyűlés lefolyásáról tudósítunk a következőkben számol be:

A közgyűlést a tagok üdvözlése után Kovács Gyula polgármester nyitja meg s a jelen közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére vonatkozó intézkedések megtétele után bejelenti, hogy Maros-Ujvárt a kir. járásbírószág ez év július hó 1-től telekkönyvi ügyekben bírói hatáskörrel lesz felruházva; ezután kihirdettetik az Amerikából származó növények és a San Jose paizs-tetűvel lepett friss gyümölcs behozatalának tárgyában kiadott rendelet, majd a munkaadók és a mezőgazdasági munkások közötti jogviszonyok szabályozásáról szóló 1898. II. t.-cz. életbeléptetése és a szükséges átmeneti intézkedések tárgyában tett miniszteri rendelet jelen-tetik be tudomásul vétel végett. Ezek után Székelyhidy Ödön főjegyzőhelyettes olvasta fel a vallás- és közoktatásügyi miniszternek a Nagy-Enyeden felállítandó állami elemi fiu-népiskola létesíthetése czéljából az általa kiállításba helyezett segélyről szóló rendeletét, melyre nézve a közgyűlés Csató János, Gáspár János, Szilágyi Farkas, dr. Ebergényi, dr. Winkler stb. képviselők hozzászólása után úgy határozott, hogy ezen ügy preczizizálására és a költségvetés stb. elkészítésére az iskolaszék kérelessék fel.

Előterjesztette továbbá a tanács az alsó- és felső-fügedi erdők kezelésének ideiglenes üzem-tervét és ezzel kapcsolatosan a Klemm Pállal kötött bérleti szerződést, melynek elfogadása után a közgyűlés elvi határozatot hozott a Zeyk Dánielné tulajdonát képező felsőfügedi erdő megvételére vonatkozólag.

Z. Szócs Sándor g. tanácsos előterjesztésében a közgyűlés elfogadta, illetve tudomásul vette a város és a Bethlen-kollégium között kötött malomvásári szerződéseket, névszerinti szavazással pedig elhatározta a malomárokhoz szükségelendő földrésztetek megvásárlását. A pénztárvizsgálati jegyzőkönyvek előterjesztése után a nagyenyedi kir. járásbírószág új ügyvitelére vonatkozó hirdetményt vette tudomásul a közgyűlés és egy Remington-féle írógépnek a megvételére a tanácsot felhatalmazta.

Ezek után Kovács Gyula polgármester indítványára Reinbold Olivér kir. pénzügyigazgatónak kir. tanácsossá történt kinevezése alkalmából a közgyűlés örömeinek ad kifejezést.

Referens.

Vegyes hírek.

— **Vizsgáló biztos.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a nagyenyedi főgimnázium f. évi rendes érettségi vizsgálatihoz kormány-képviselőül Csiki Lajos ev. ref. főgimn. tanárt küldötte ki.

— **Házasság.** Harmath Sándor m.-forrói birtokos f. hó 30-án tartja esküvőjét Szentkovits Katinka kisaszszonnyal, özv. Szentkovics Domokosné szép leányával, Maros-Ujvárt.

— **Esküvő.** Musa Imre, a helybeli könyvnyomda részvény-társaság egyik fiatal betűszedője, f. hó 30-án veszi nőül Nagy Ida kisaszszont Nagy-Enyeden.

— **Évzáró vizsgák.** A nagyenyedi városi elemi és állami polgári leány-iskolában az évzáró vizsgálatok következő sorrendben és időben fognak megtartatni: Junius 7-én 10—12 óráig vallásvizsgák, junius

10., 11-én d. elemi isk. polgári i. lól évzár. vizsgák. gák a se az ev. re keresked. 3 órátl. kézimunl. leány-isk.

— **Já** szeti ese lesz, cs. tében. V asszonyt, magyar. Mórt, a életünk. magasló. hetségü. operai. dicsőség. ez, az e ből rend. érdeklő. előtt, ak

— **H** földbirto. vedés u. csendese

— **M** egyleti. 1898. év. helyiség. Személy. fizetése. tatnak

Ta Bár a ismerjü. tatva, sen ki. stádium. rult-e. ahogy. hogy fe. hanem

Ezt Plowrig Puccini s így a. a buza. észlelet. tebbi n. is meg. többszö. nál (P. fertőró. hogy a. dési al. tőleg k.

Ha vánna. tét, aki. mellett. ban ne. sáskabe.

A gy. lerne. Tudj. szes g. gombál. dig ke.

Kisso. tákat. szanve. nek er. szak; alkutás. van, h. gabbak. inkább.

Az. oly eg. mig n. bánta. Besz. letesen. képsse.

10., 11-én állami polgári isk. magánvizsgák, június 14-én d. u. 5 órától tornavizsga, június 15., 16-án elemi iskolai rendes vizsgák, június 17., 18-án állami polgári iskolai rendes vizsgák, június 19-én d. u. 3 órától évről évről ünnepélyek. A tornavizsgát és vallás-vizsgák az iskola helyiségében, az évről évről rendes vizsgák a sétatéri fedett táncz helyiségben, a záró ünnepély az ev. ref. templomban lesznek megtartva. — Iparos- és kereskedőtanonc-iskolai vizsgák június hó 9-én d. u. 3 órától kezdődő időben lesznek megtartva, rajz- és kézimunka-kiállítással egybekötve. Vizsga a városi leány-iskola helyiségében.

— **Jászai-Somogyi-hangverseny.** Az a művészeti esemény, melynek színhelye legközelebb városunk lesz, csaknem pártját ritkítja városunk művészeti életében. Városunk falai közt fogjuk üdvözölni Jászai Mari asszonyt, a Nemzeti Színház nagynevű művésznőjét, a magyar színművészet igazi felkent papnőjét; Somogyi Mór, az országos hírv. zongoraművészt, aki ugy zenei életünknek, mint a főváros művészvilágának egyik legkimagaslóbb alakja; és Somogyi B. Carolát, a nagy tehetségű, kitűnő képzettségű, csengő hanggal rendelkező operai primadonnát, aki eddig a külföldön szerzett dicsőséget a magyar névnek. Olyan hangverseny lesz ez, az említett művészek legválogatottabb repertoírjából rendezve, amely méltán megérdemli a legnagyobb érdeklődést s amely sokáig emlékezetes marad azok előtt, akik lefolyásában gyönyörködtek.

— **Halálozás.** Csiki Elek maros-szent-benedeki földbirtokos f. hó 26-án 77 éves korában hosszas szenvedés után elhalt. Temetése szombaton volt. Nyugodjék csendesen.

— **Meghívó.** A tövisi Ö. T.-Egylet parancsnoksága az egyleti zenekar közreműködésével saját pénztára javára 1898. évi június hó 5-én (vasárnap) a „Népkert” nyári helyiségében nyári táncmulatságot rendez. Belépti-díj: Személyenként 50 krajczár. Családjegy 1 forint. Felül-fizetések a jótékony cél érdekében köszönettel fogadtatnak és hirlaplilag nyugtáztatnak.

Közgazdaság.

Tapasztalatok a gabona-rozsda körül.

Bár a rozsdagomba életmódját és fejlődését régebben ismerjük, azért még nincs teljes biztossággal kimutatva, hogy a gabona-rozsda képes-e a gabonán teljesen kifejlődni, illetőleg elér-e fejlődésének minden stádiumot a gabona növényen, avagy okvetlenül rászorult-e fejlődése folytán más gazdanövényre is, mint ahogy azt eddig de Bary észleletei alapján fölteszik, hogy fejlődésének egyik stádiumában, nem a gabonán, hanem a sáskaborbolyán tenyészik.

Ezt Frank határozottan kétségbe vonja és de Bary Plowright észleleteivel szemben azt találta, hogy a Puccinia graminis spordái direkt a búzán csiráznak s így a gabona-rozsda egy és ugyanazon növényen, t. i. a búzán teljesen kifejlődik. De Bary azonban hosszú észleletek és többszöri kísérletek után jutott csak fentebbi meggyőződésére, azért mindenesetre Frank állítása is még többszöri ellenőrzést kíván s kísérletei még többszöri ismétlést igényelnek. Frank a zab rozsdájánál (Puccinia coronata) nem észlelhette annak direkt fertőző képességét. Mindazonáltal nincs megczáfolva, hogy a gabona-rozsda fejlődése folyamán egyik fejlődési alakját, az aecidium-alakot, át ne ugorhatná, illetőleg ki ne hagyhatná.

Ha a rozsdagomba kifejlődése minden áron megkivánna a közbeeső gazdanövény (sáskaborbolya) jelenlétére, akkor az aecidium spórának nagy elterjedtségük mellett igen nagy volna csiraképességük is, ami azonban nem tapasztalható, sőt éppen ellenkezőleg, ezek a sáskaborbolyán képződő spórák igen sokszor meddők.

A gyakorlatra nézve sokkal nevezetesebbek Beselernek közlései, melyeket hosszú tapasztalata után levont.

Tudjuk — ugymond — a gyakorlatból, hogy az összes gabonanemeink igen sokat szenvednek rozsdagombáktól, de egyik fajta többet szenved, a másik pedig kevesebbet.

Kissé bajos azonban minden gabonaneimnél azon fajtákat megnevezni, melyek ellentállóbbak és kevesebbet szenvednek a rozsdától, melyek erőteljesebbek, melyeknek erősebb, vastagabb a szalmájuk, nagyobbak a kalászaik; míg ellenben azok a fajták, melyek gyöngéd alkatúak, többet szenvednek. Ennek oka talán abban van, hogy az erősebb gabonanövények sejtfalai vastagabbak és jobban vannak átvédve kovasavval s ezáltal inkább ellenállnak a gomba-sporák behatolásának.

Az sem lehetetlen, hogy egyazon gabona-fajtából oly egyedeket válasszunk ki, melyek ellentállóbbak, míg mások megint érzékenyebbek a rozsdá okozta bántalom iránt.

Beseler azonkívül azon kérdéssel is foglalkozik részletesen, mennyiben függ a növények ebbeli ellentálló képessége a táplálkozástól? A gabonanövények u. i.

vagy jobban, vagy kevésbé jól képesek a rozsdának ellenállni, a szerint, amint a gabonanövénynek táplálkozása rendes vagy rendellenes. Így pl. a légenyek tulságos mennyisége a földben igen buja, nedvben igen gazdag növényeket fejleszt, melyek gyorsan felsarjadzanak, gyengébb alkatúak, puhábbak és porteinben gazdagabbak, mint a velök egyenlő koru rendesen táplálkozott növények.

Nem kell tehát csodálni, ha a rozsdagombák is inkább ellepik azokat a gabonanövényeket, melyekbe könnyebben behatolhatnak, melyekben bővebb táplálékra akadnak s melyekben különösen sok légeny gazdag táplálékot találnak.

Az istálló-trágyával tultáplált növények többet szenvednek a rozsdától, mint a normálisan tápláltak. Tapasztalták pl. Mecklenburgban, hogy a buza nagyon sokat szenved a rozsdától, s az által segítettek a bajon, hogy légenyt elvonó növényeket, czukorrépat nagyobb mennyiségben termeltek. E czélból újabb ismét czukorgyárakat építettek, s ez által azon indirekt hasznót érték el, hogy a rozsdákrok apadtak, buzájuk a rozsdá iránt ellentállóbbá lett, mert a répatermelők kénytelenek voltak talajuk foszforsav tartalmát szuperfoszfát gyakori elhiteése által öregíteni. Mert bizonyos, hogy minél több foszforsavat, tehát szuperfoszfátot kap a talaj, annál kevésbé lép fel a rozsdá. Foszforsavban gazdag talajokon vagy egyáltalán nem, vagy igen ritkán fog jelentkezni.

Csarnok.

Egy női Achilles.

— Irta: Dr. Mikos János. —

Ha igaz a newyorki World egyik szenzációs közleménye, vagy ha csak nincs felette módon tulozva, amit egy ily világszerte elterjedt s nagytekintélyű laptól nem is szabad feltételeznünk, akkor a régi görögök Achillese nem mythologia többé, hanem valódi történelmi alak és sérthetlensége nem mese, de valóság is lehet. Mert ha a természet egyszer képes ily csodát létrehozni, azt máskor is megteheti.

Mindenesetre a természet különös szeszélyének teremtménye az az Amerikában, Minneapolisban lakó Evatina Tardo nevű fiatal leány, kit a World női Achillesként bemutat. És határtalan feltűnést kelt nemcsak egész Minnesota államban, hanem megfoghatatlan élő rejtély az egész orvosi világ előtt.

Evatina Tardo kétségkívül a legcsodálatosabb teremtmény a világon; ezt állítja több mint ezer orvos. Már életének 26-dik évében van és még sohasem tapasztalta, hogy valamit érezett volna. A tapintás érzéke hiányzik nála; nem érez szoritást, ütést, szurást stb., szóval teljesen érzéstelen. Ezenkívül edzett mindennemű betegség vagy járvány ellen. A kigyó mérge ép oly kevés hatással van rá, mint a halálhozó legveszélyesebb járványos betegségek csiráinak beoltása. A cobra di capello nevű csörgőkigyó vagy a halálhozó gila (Amerika legmérgeesebb kigyója) marása nem neki, hanem a kigyónak okoz halált. A nő legcsekélyebb kellemetlenséget sem érez. Még nevezetesebb talán, hogy a kigyómérge, mely bárki másra rögtönös halált hoz, erre a nőre jótékony hatással van. Ha álmatlanságban szenved, csak párszor megmaraja magát egy csörgőkigyóval, mire kellemes álomba merül.

Orvosok, a híres londoni doktor Playfairtől le egés az egyszerű falusi orvosig, tudományos czéllal a leány kívánságára mindig megkísérlették arra, hogy őt megöljék, és mégis él. Golyók mentek a testén keresztül, de a seb pár óra alatt behegedt.

A legkülönbözőbb kísérletek után az orvosok arra a meggyőződésre jutottak, hogy csak háromféleképpen lehetne Evatina életének véget vetni. Valószínű, hogy közvetlen a szív fölötti idegfonat megsértése vagy átdöfése rögtön halált okozná, továbbá az agyvelőnek, valamint a gerincvelőnek közvetlen megsértése is véget vehetne az életének — miért is ezeket a kísérleteket nem merték megtenni vele.

Evatina Tardo közép-termetű szőke, kedélyes leány és karcsúnak mondható. Nem szép, de vonásai kellemesek. Izléssel öltözködik és ha az utcán sétál, nincs rajta semmi feltűnő. De ha kezét a légszesz lángja fölé tartja, ha hosszú tűt vagy tört, szur át a karján, ha felkéri az orvosokat, hogy löjjenek rá, akkor mindenki bámulja, mint a világ csodáját. Van ilyenkor valami szokatlan és félelmetes a valójában. Lábbal tapossa a természet törvényeit és a helyett, hogy belehalna, jól esik neki, ami másra végzetes lenne.

Miss Tardo egy hosszú tűt szur a testébe és amit érez, nem egyéb, mint egy gyenge pizsergés. Aláveti magát mindennemű kísérletnek, ami köztudomás szerint másoknak a legkiálthatatlanabb fájdalmakat okozza: ő csak mosolyog, reá az a legcsekélyebb benyomást sem teszi. Tűket szurni a körme alá, izzó vasat a teste bőrére nyomni, az neki miud semmi. Keresztül szurja

egy hosszú női kalaptűvel az arcát és a nyelvét, és nevet hozzá. Nem érez éppenséggel semmit és testén két óra alatt minden seb beheged. A legveszélyesebb vágások, mint például a fűrés által tátongy sebész, legfeljebb két nap alatt teljesen begyógyul, ugy, hogy még a helye sem látszik. Átszúrták a szívét, kifordították a nyakcsigolyáját, mindez nem okozott neki még kellemetlenséget sem. Ha mással történik ilyesmi, az arra biztos halál.

Az orvosok azt állítják, hogy Miss Tardo teljes érzéketlenségének oka az lehet, hogy érző és mozgató idegei közt nincs összeköttetés. Ez legalább dr. Playfairé nézete, mások azonban nem osztják véleményét.

Evatina nemcsak vértetve van minden fájdalom ellen, de vérkeringése is teljesen hatalmasan van. Ha megvágják oly helyen, ahol a sebészek nem képesek a vér folyását elállítani, a fiatal leány, ha ugy akarja, a vér folyását egy másodperc alatt megszünteti, és tetészetől függ, hogy utána ismét megindítsa. Magyarazatot találni erre nem lehet; egyszerűen: így van, látják és meggyőződtek róla százan és ezren. Ha tetszik, nevezhetjük csodának, de létezését kétségbe nem vonhatjuk.

Sok tudós azt állítja, ha Miss Tardo karját levágnák, ő képes volna azt visszahelyezni, ugy, hogy a csontok ismét összeforranak, karja megint ép lenne és pár nap alatt még a vágás helye se látszanék meg.

(Folytatása következik.)

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

Nyílt tér.

(E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.)

Vonatkozással a „Közérdek” 42-ik száma „Vegyes hírek” rovatcikkében megjelent közleményre, melyet bizonyos Rác János zilahi zenész kérelmére tett a szerkesztőség közzé, én alólírott a következőkben igazolom magamat: Először is Rác János az első zenekari címet senkire se hagyhatja, mivel azt csakis kiérdemlés útján szerezheti meg valaki magának. Hagyományok ilyen esetben nem szerepelnek. S ha volna is joga, akkor sem teheti ő, ki a város gyűlöletének volt kitéve, mi miatt el is kellett hagynia a várost. Másodszor a Rác János által elsőnek titulált zenekar, igaz ugyan, hogy husz éve szerepel, de azért mindez ideig sem köruton nem volt, sem fűrdőre meghíva nem volt és annyira el volt hanyagolva e zenekar, hogy ha én nem alapítottam volna zenekart, e nemes városnak a legrosszabb zenekara lett volna. S én már is rövid pár évi működésem által annyira jó hírnevet szereztem a nagyenyedi cigányzenének, hogy vidékre is, fűrdőszonra is meghívtak kaptam. Továbbá a város is az én zenekaromat minősítette elsőnek, mivel a térzenék megtartásával is engem bizott meg. Különben is e hó 30-án fűrdőre megyünk s addig nem bánom, titulálja a zenekart legelsőnek, ugy is egyedül lesznek három hónapig, míg én haza jövök.

Ennyiben akartam magamat a nagyérdemű közönség előtt igazolni, mielőtt bucsut vennék.

Ist. Káló Géza,
a nagyenyedi első zenekar karagya.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség tudomására hozni, miszerint a magy. kir. államvasutak városi menetjegy-irodája Brassóban továbbra is kezelésünkben hagyatott és ez, ép ugy, mint eddig, folytatja működését, mely főként a következőkből áll:

Csoportosítható menetjegy-fűzetek (körutazási jegyek) kiadása Magyarország, Ausztria, Németország, Svájc, Belgium, Németalföld, Románia és Olaszországba, 45, illetve 60 napi érvényességgel. Megrendelések ily körutazási jegyfűzetekre, szó-, irás- vagy táviratilag eszközölhetők s a fűzetek mindig még ugyanazon nap állíthatnak össze, amelyen a megrendelés beérkezik; az elküldés postán történik, és pedig utánvéttel (ha az összeg nem küldetik előre be), de mindig forduló postával. **Vasuti menetjegyek árusítása**, a díj szabás szerinti árakban, felülfizetés nélkül. **Úti podgyász fölvétele** minden vonathoz; a podgyász kívánatra a háztól is elhozattatik. Továbbá eszközölhetnek előjegyzések **hálókoosi-helyekre**.

Menetrendek. Utazás baleset-biztosítás. Felvilágosítások utazási ügyekben mindenkinék, készségesen, díjmentesen adatnak. (Írásbeli kérdéseknél keretik a visszpörtöt mellékelni, táviratiaknál a választ fizetni.)

Brassó, 1898. május hó.

Aronsohn H. és társa,

a m. kir. államvasutak városi menetjegyirodája, szállítási hivatala és vámügynöksége.

4. oldal.

176-898. tkvi. sz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A balászfalvi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtónak Karlaes Juon végrehajtást szenvedtől 110 frt 97 kr a jar. iránti végrehajtás ügyében a farkastelki 78. számú telekjegyzőkönyvben A + I. r. sz. 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000.

Preineszberger,
kir. aljárásbíró.

1493 1-1

Sz. 5292-1897. tkvi.

Arverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság által az „Albina” takarékos és hitelszövetkezetnek özv. Molnár Györgyné Vas Póli elleni végrehajtási ügyében a végrehajtó kérelmére a végrehajtási árverés 473 frt 49 kr tőke, ennek és pedig 157 frt 83 kr után 1893. november 1-től 151 frt 83 kr után 1894. május 1-től, 151 frt 83 kr után pedig 1894. évi november hó 1-étől napjaitól járó 8% kamatai, már megállapított, valamint jelenlegi 8 frt 65 kr és a még felszámolt költségeknek kielégítése végett végrehajtást szenvedő Molnár Györgyné Vas Pólinak a nagyenyedi 1328 sz. tjkvben A + I. r. sz. a felvett ingatlanára 11198 frt megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Az árverés 1898. évi június hó 20-ik napján d. e. 10 órakor a bírósági telekkönyv irodájában fog megtartatni.

Az árverési szándékozók, végrehajtó kivételével, tartoznak az ingatlanok becsárának 10% készpénzben vagy óvadékképes papírban letenni.

Vevő köteles a vételért az árverés jogerőre válta után 3 egyenlő részletben 15, 30, 45 nap alatt minden vételári részlet után az árverés napjától 6% kamattal együtt a nagyenyedi kir. adóhivatalnál mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál és Nagy-Enyed város tanácsánál tekintethetők meg.

Az elrendelt árverés a fentirt telekkönyvben feljegyezni, végre az árverési hirdetmény törvényszabta módon közzététetni rendeltetik.

Ezen végzés a keresetre kiadott első végzésre előirt szabályok szerint kézbesítendő.

Miről érdekelt felek értesítettek.

A kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.
Nagy-Enyeden, 1897. december 9-én.

Csernátóni Vajda Péter,
kir. járásbíró.

1492 1-1

513-1898. bvgrh. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-ez. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az abrudbányai kir. járásbíró 3238-1898. sz. végzése folytán özv. Tabakovits Jánosné javára a Fortuna bányatársulat ellen 225 frt tőke, és eddig összesen 14 frt 55 kr perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság 898. sz. felül foglalt és 779 frtba becsült 1898. évi január 15-én felvett alapfoglalási jegyzőkönyvben foglalt 1 vaszekrény, butorok, vassinek, különböző fa és vas eszközök, 1 pözkaszán felszerelve, gépcavarok, vaskerekok, forgató szijak és egy vízhozó gépből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az abrudbányai kir. járásbíró idézett sz. kiküldetést rendelő végzése folytán a helyszínén, vagyis helyt és a Szat Endre bányánál Bucsumban leendő eszközökre 1898. június hó 7-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett

ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-ez. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsárón alul is eladatni fognak.

Az elárverendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-ez. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő. Végül felhívottnak mindazok, kik az elárverendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírt kiküldöttnek vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Abrudbányán, 1898. évi május hó 22. napján.

Szabó Dénes,
kir. bírósági végrehajtó.

1494 1-1

492. szám. 1898. bvgrh.

Arverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-ez. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az abrudbányai kir. járásbíró 3012-1898. sz. végzése folytán dr. Pop Lőrincz ügyvédel által képviselt bucsumi Trifa Ilina a Urszulai javára odaváló Czándruer Juon ellen 141 frt tőke és eddig összesen 39 frt 73 kr perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság 898. sz. foglalt és 393 frt 80 krba becsült, a foglalási jegyzőkönyv 1-től 18. tételéig 1 ló, 2 tehén, 1 üdő, 20 juh, 2 kalangya szóna, 2 ökör és különböző nemű háziatorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az abrudbányai kir. járásbíró idézett számú kiküldetést rendelő végzése folytán a helyszínén, vagyis iperekes lakásán Bucsumponyban leendő eszközökre 1898. évi június hó 4-ik napjának délutáni 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-ez. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsárón alul is eladatni fognak.

Az elárverendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-ez. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő. Végül felhívottnak mindazok, kik az elárverendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírt kiküldöttnek vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Abrudbányán, 1898. évi május hó 21. napján.

Szabó Dénes,
kir. bírósági végrehajtó.

1495 1-1

Több mint 50 év óta sikerrel használtatik!

ESZÉKI SPITZER-KENŐCS

ESZÉKI SALVATOR-SZAPPAN.

Valódi minőségben csakis, mint eddig, ezentul is Eszéken, felsőváros

Dienes C. J.-féle

gyógyszertárban készül és megrendelhető.

Szeplőket és májfoltokat,

valamint az összes bőrtisztítatlanságokat biztosan eltávolít.

- 1 tégely valódi Spitzer-kenőcs 35 kr.
- 1 üveg „Spitzer-mosdóvíz 40 „
- 1 darab „Salvator-szappan 50 „
- 1 doboz „lyoui rizspor 3 szinben „ 50 kr és 1 frt.
- 1 tégely kézpaszta „ 60 kr.

Figyelmeztetés!

Csak akkor valódi, ha a fenti törvényileg bepatolt védjegyvel el van látva, és kéreik a t. közönség csakis DIENES-féle eszéki kenőcsöt és szappant kérni és elfogadni.

1486 3-10

Szent-Mihály napra

egy négy (esetleg több) szobából s mellékhelyiségekből álló lakás kerestetik. Bővebb felvilágosítás szereshető a „Közérdek” kiadóhivatalában.

1491 1-3

Nem a nagy krach,

hanem szolid alapon vagyunk képesek az alább felsorolt Britannia-ezüst készletet 56 drbot, hallatlanul olcsón: **6 frt 60 kr**ért bárkinek eladni.

- 6 drb fin. **Britannia asztali kés,** val. ang. peng.
- 6 drb amer. **Britannia-ezüst villa** egy darabból.
- 6 drb amer. **Britannia-ezüst evőkanál,**
- 12 drb amer. **Britannia-ezüst kávéskanál,**
- 1 drb amer. **Britannia-ezüst levesmerő,**
- 1 drb amer. **Britannia-ezüst tejmerő,**
- 2 drb amer. **Britannia-ezüst táljasserleg,**
- 6 drb angol **Britannia alsótálka,**
- 2 drb hatásos **asztali gyertyatartó,**
- 1 drb **teaszűrő.**
- 1 drb finom **Britannia czukorporzó,**
- 3 drb igen fin. **gyümölcskés,** porcellán fogóval,
- 3 drb igen fin. **gyümölcsvilla** porcellán fogóval,
- 6 drb **Victoria alsótálca.**

56 drb összesen csak 6 frt 60 kr.

Ezt az 56 tárgyat képesek vagyunk **6 frt 60** krnyi potom aron eladni. A Britannia-ezüst kívülbeül fehér fém, mely ezüst szímet 25 évig is megtartja, erről jótállunk. Annak bizonyítására, hogy ez a hirdetés merő igazság, közétesszük a következő **nyilvános kijelentést:**

Az esetre, hogy ha a megkültött britannia ezüstkészlet nem felelne meg, szó nélkül visszadjuk a megfizetett összeget. A ki csak használhatja, rendelje meg e díszes készletet, mely **házassági és alkalmi ajándéknak**

továbbá a szállóknak, vendéglőknek és jobb háztartásoknak igen alkalmas. Kapható egyedül csak **RIX kiviteli üzletében** a tanítóegyesület stb. szállítja, törv. bejegyzett 30 év óta fennálló cég **Wien, II/2, Praterstrasse 16.**

Szejjelküldés vidékre utánvétellel vagy előzetes fizetés esetén.

Tisztítópor 10 krajczár, láda 40 krajczár.

Valódi csak ezzel a védőjeggyel.

Számos elismerőlevél megtekinthető.

Óvás! A mások részéről hirdett csekely értékű 44 drb evőkészlet nálunk csak 5 frtba kerül, de ezeket nem ajánlhatjuk.

1444 5-12

EGÉSZEN FRISSEN ÉRKEZETT.

Előre bátorodom a birtokos uraknak szíves tudomásukra hozni, hogy **valódi javított** Wermorel peronoszpora permetezőim már utban vannak, ezekből a mult évben is közel 40 drbot adtam el és aki csak tehette, még utána rendelt; ez biztositást nyujt, hogy ezek a legjobbakk. Az idén érkezendők között még az a javítás s van, hogy folyadektartójuk oly kemény érezből készül, mely képes a kékkő-oidat pusztításának ellent állani. **Legkönnyebben szétszedhető,** bárki által igazítható és 'összedlítható. **Teljes jótállás** mellett árusítom el 12 és 14 frton. Ezek felől Deák Tamás ur, Budapest székesfőváros szőlő- és gyümölcsgazdasági intézője, ugy nyilatkozik, hogy ez idő szerint a legjobbakk. Ugy a minta permetező, mint a nyilatkozat nálam már is megtekinthető. Kékkő **legerősebb,** legolesőbb napi áron, nálam mindig kapható. Nemes aczélból készült **kaszáimat** jótállás mellett jó előre szintén ajánlom.

Tisztelettel értesítjük az épített közönséget, vállalkozókat és hivatalokat, hogy bizományosunk **Bisztritsány Lajos** uhoz Nagy-Enyedre nagyobb mennyiségű

Roman és Portland cementet

küldtünk. A beocsini cze ment legjobbnak bizonyult minden gyártmány felett. Bizományosunk bármely állomásra a fentebbi beocsini gyártmányokból legolesőbban szállít bármekkora mennyiséget. Tisztelettel

BEOCSINI CZEMENT UNIO.

Friss székely turó és kaskavál mindig kapható.

Bethlen-utczában

3 szoba, konyha, pincze, disznó-ól, tyukketrecz, és faskamrával ellátva **kiadó.**

Bővebben értekezhetni **Bisztritsány Lajosnál.**

A leghiresebb gőzmalmi lisztek leszállított áron ajánlom.

Korona-tyukszem- és szemölos-tapaszt mindenkinek ajánlok. Egy doboz ára 30 kr. Biztos eredményről szavatolok, ellenben a pénzt teljesen visszaadom. **Friss caviárt, angolnát, pisztrángot, szárdíniát és orosz halakat** jutányosan ajánlok. Teljes tisztelettel

1345 19-52

Bisztritsány Lajos.

Egy 13-14 éves jó erkölcsű **tanulónak** elfogadtatik.

Külföldi jó ízű cukor-kávé kilója 160,- 2-210.